

„EDINOST“
Izhaja po trikrat na teden v šestih izdajah ob torkih, četrtek in sobotah. Zjutranje izdanje izhaja ob 8. uri zjutraj, večerno pa ob 7. uri večer. — Obojno izdanje stane: za jeden mesec . f. 1.—, izven Avstrije f. 1.50 za tri mesece . f. 3.—, za pol leta . f. 5.—, za vse leto . f. 12.—. Naročnice je plačevati naprej na zbiranje brez priložne naročnice se uprava ne ozira. Posamične številke se dobivajo v prodajalnicah tobaka v Trstu po 3 nč., izven Trsta po 4 nč.

EDINOST

Oglasi se računajo po tarifu v potitju; za naslova z debelimi črkami se plačuje prostor, kolikor obsega navadnih vrstic. Poslana, osmrtnice in javne zabvale, do maši oglasi itd. se računajo po pogodbi.

Vsi dopisi naj se pošiljajo uradništva ulica Caserma št. 13. Vsako pismo mora biti frankovano, ker nefrankovana se ne sprejemajo. Rokopisi se ne vračajo.

Naročnino, reklamacije in oglase sprejema uradništvo ulica Molino piccolo št. 3, II. nadst. Naročnino in oglase je plačevati loco Trst. Odpriete reklame cije se proste pošlaine.

Glasilo slovenskega političnega društva za Primorsko.

„Edinost je moč“.

Vseslovenski in istrsko-hrvatski shod v Ljubljani.

Dne 14. septembra 1897.

(Dalje.)

Primorske razmere*)

O teh razmerah je govoril državni poslanec Spinčič nastopno:

Slavni zbor! Kakor je omenjeno v programu in je omenil gospod predsednik, imam, kakor gospod odvetnik dr. Franko iz Gorice, tudi jaz govoriti o odnošajih, v katerih živita narod slovenski in hrvatski na Primorskem.

Govoriti o teh odnošajih je težko in preteško. Ravno sto let je minolo, odkar je vsa današnja Istra prišla pod Avstrijo. Mi Hrvati in Slovenci moremo se veseliti tega iz jedinega vzroka, da smo zajedno z drugimi Slovenci in Hrvati prišli pod jedno kronano glavo; in na tem se radujemo v resnici. Drugega vzroka, veseliti se na tem, nimamo, kajti nam Hrvatom in Slovincem istrskim godilo se je pod avstrijskimi oblastmi in godi se še dandanes mnogo več gorja, nego prej pod vlade beneške republike. Žalostno je, da moram to izreči, pa vendar dobro je, da se to izreče na tem shodu javno in da svet to zna. Za dokaz navajam samo to, da so se nam za časa republike v Benetkah in v Rimu tiskale slovanske knjige za službo božjo in da so se nam za beneške republike vzdrževale celó v poreškem okraju šole, v katerih so se vzgojevali svečeniki za slovansko službo božjo, ki so potem v slovanskem jeziku istrskim Slovincem in Hrvatom oznanjevali sveto vero in peli slavo Bogu v višinah in mir ljudem na zemlji.

A sedaj pod avstrijskimi vladami? Ne samo, da se nam ne tiskajo več slovanske bogoslužne knjige, da se nam ne vzgajajo v slovanskem jeziku slovanski svečeniki, ampak smatra se nekako za zločin, kar je pod republiko obstajalo stoletja, in preganjajo se kakor nekaki zločinci oni, ki zagovarjajo to.

*) Ta govor priobčujemo nekoliko kasno zavoljo tega, ker je gospod stenograf bil bolan na obeh, in ker je žnjim imel nekoliko več opravila z ozirom na to, da je govor bil govorjen hrvatski.

PODLISTEK

Spisal: Janko Kessler.

Iz vojakovega dnevnika.

Črna zamor'ca po sivem morju pride, Barko ustavi, praša lepe Vido: „Zakaj Vido nisi tak radeča?“

Naredna.

13. maja 1897. v trdnjavi S. Giovanni pri Pulju.

Kako dolgo že počivaš, moj predragi dnevnik, samotno in zapuščeno v predalu! Mesec dnij je že minolo, odkar sem ti zaupal svoje zadnje skrivnosti, toda danes imam za-te nekaj popolnoma novega. Nekaj črtic zapišem v tvoje liste, ki naj me živo spominjajo tožne in nemilostne usode, ki je preganjala njo, najčistejši biser, kar jih je kdaj premogel svet...

Danes je pošiljalo rumeno solnce v vsej krasoti svoje žarke po širni morski planjavi. Mično se je zlatilo na vzhodu hrvatsko obrobno pogorje, na jugu se se kazale dalmatinske pečine in na severu je ponosno kipela Učka gora proti nebu. Mnogo čolničev se je prijetno zibalo na vabljivem površju. Tudi mene je mikalo na morje; pri sta-

Teško je govoriti, gospoda moja, o teh odnošajih v Primorskem; ker govorimo o njih že desetletja v deželnih zborih, v občinskih zastopih, pritožujemo se, a ne čuje se naš glas; ali kadar se čuje, ne preganjajo se tisti, ki so učinili krivico, nego oni, na katerih se izvršuje krivica.

Gospoda! Pod raznimi ustavovernimi vladami, to znate vsi — ko so bili naši poslanci v opoziciji, godilo se je nam Slovincem in Hrvatom zlo. Celih 14 let, potem za grofa Taaffeja, ko so poslanci slovenskega in hrvatskega naroda bili v vladni večini, ni postalo nič boljše za primorske Hrvate in Slovence. Vedno in vedno živeli so zastopniki slovenskega in hrvatskega naroda v nadi, da hoče vlada izpolniti svoja obečanja in izvesti ravnopravnost, ali do izpolnjenja te nade, do izpolnjenja vladinih obljub ni prišlo; in tudi zato, gospoda, tovariši, pazimo na to, kar hočemo sedaj storiti, pazimo, da se ne damo zavesti po sirenskih glasovih ni po Badeniju, ni po nikomur drugem. (Burno odobravanje.)

Celih 14 let je grof Taaffe — moram take reči — za nos vodil hrvatski in slovenski narod. Za časa koalicije, to znate vsi, ni se nam godilo bolje, akoprav moram priznati, da so ravno za časa iste, v pojedinih slučajih, naše pritožbe imele kakšen vspeh, da se nam je tu in tam bacnilo kako zrnce pravice. Za sedanje vlade pa, za vlade, katera se zove Badenijeva, za te vlade pa se nam godi zlo in zlo. Tako hudo, kakor sedaj, se nam ni godilo še nikdar. Naše zlo je neznosno, je nepopisno. Mi, ki živimo med narodom slovenskim in hrvatskim v Istri, v Trstu, pa tudi v Gorici, mi to čutimo v vsaki svoji žilici, ali popisati vsega tega gerja bi Vam ne mogel, ko bi govoril ves današnji in jutrišnji dan, še manj pa v tej pol uri, ki mi je na razpolaganje. Teško je, gospoda moja, govoriti o teh odnošajih, tudi zato, ker se ne sme govoriti vsega. Vendar hočem jih nekoliko očrtati, a Vi sodite in storite si svojo sodbo.

Gospoda moja! Koncem 19. stoletja, v veku civilizacije, živeli v srednjeevropski državi, Hrvati in Slovenci primorski nimamo še niti ljudskih šol v mnogih in mnogih krajih.

Vzlic temeljnim državnim in šolskim zako-

rem ribiču sem odpel mal čolnič ter odveslal proti otoku sv. Klare, ki moli komaj četrtrt ure od naše trdnjave iznad valov sinje Adrije. Hotel sem si namreč ogledati očrnele zidine pol podrtega samostana.

Mirno sem veslal po gladkem površju in za nekaj časa sem pristal na kraju, kjer delajo temne ciprese in gosti lavorovi grmiči ugodno zatišje. Hoté pripeti čolnič za nežno stebelce starikave mirte, obstala mi je roka vsled nepričakovanega prizora.

Na prosti leseni klepi je sedela mlada deklica, držeča v roki lično knjižico. Košato cipresino vejevje jo je zakrivalo, da nisem videl vsega obličja, vendar sem mogel soditi, da je moja neznanka lepa, krasna. Pri njenih nogah pa je ležalo nežno belo jagnje, ki je zvesto gledalo svojo gospodinjo.

Varno sem stopil na suho, hoté neopažen gledati divni deklici v obraz, a v trenutku je zletel z bližnjih skal trop morskih ptic, katere sem motil svojim prihodom. Toda neznanka je ostala mirna, kajti bila je vajena tem pticam, ki so začele hripavo kričaje ribaiti okrog otoka.

nom, vzlic občepriznanim didaktičnim načelom morajo se poganjati tržaški Slovenci že 14 let za slovensko ljudsko šolo v mestu Trstu za kakih 1300 slovenskih otrok, a ne dobijo je. Magistrat tržaški in šolska oblastva regajo se samo slovenskim roditeljem z vsem svojim odnosnim postopanjem. (Velika razdraženost in hrupno pritrjevanje.) Gospoda moja, spominjam se, in Vi vsi veste to, da je takrat, ko se je mesto ljubljansko branilo ustanoviti nemško ljudsko šolo v Ljubljani, in sicer nepotrebno šolo, da je takrat minister telegrafično naložil mestni občini ljubljanski, da mora takoj otvoriti to šolo; a mi raja, Slovenci v Trstu, zastoj prosimo leta in leta za šolo za omenjeno število slovenskih otrok, ne da bi se nas hotelo uslišati. (Pride še.)

Vseslovenski shod in naši socijalni demokratje.

V.

Da na lapidaren način pobije Spinčičev „klerikalizem“, vsklika „Svoboda“, da se tudi v Istri ne zaustavi svobodna misel in napredek. Torej v imenu svobodne misli in napredka meni socijalnodemokratiško glasilo, da mora kar pavšalno obsojati: kar misli, kar govori in za kar se bori zastopnik kmečkih občin iztočnega dela Istre! Tega vsklika seveda ne moremo umeti drugače, nego da sta g. Spinčič in vsa slovensko-hrvatska stranka v Istri nasprotnika napredku in svobodni misli. Na drznej način se pač ne moreta prostituirati ta dva vzvišena pojma, nego se je to zgodilo v tej notici „Svobode“, naperjeni zoper Spinčiča!

Nočemo opisovati tu istrskih razmer, ker nečemo v morje nositi — vode. Le v velikih potezah bodi povedano: kdor obsoja delovanje Spinčičevo in njega težnje v Istri, in s tem indirektno odobruje sedanje odnošaje v tej na neodpustem način zanemarjeni pokrajini, ta je najhujši nasprotnik napredka in svobodne misli! Zaključek iz tega, po stotinah notoričnih dejstev opravičenega vsklika na-

Rad bi jo opisal z vso spretnostjo angleških romanopiscev, a moje pero je preokorno in spleh nimam tiste toliko zavidane spretnosti; jaz je ne bi mogel hvaliti pe vrednosti. Stal sem nepremično. Iz teh sanj me je prebudil njen zvonki glasek; čitala je iz knjižice:

„A če vse odeva spanje,
Srce moje še bedi;
Njega ne blažé mi sanje,
Duh otožni moj ne spi“.

Moje začudenje je priklopelo o tem do vrhunca. Slovenski glasovi iz toli krasnih mladih ustec na otoku sv. Klare pri Pulju! Kar planiti sem hotel k njej, pozdraviti jo spoštljivo in poljubiti malo ročico, ki je držala slovensko pesmarico. Storil sem prvi korak; a bilo je prepozno, kajti moja neznanka se je dvignila, vrgla pol razpleteno kito kostanjevih las preke ramen ter krenila z evčico proti nekdanjemu samostanu. Vse to se je godilo v trenutku. Pozdravil sem jo; a pozdrav se mi je zdel nekako okoren. Odzdravila mi je milostno; za trenotek so me gledale najlepše oči in že je pobegnula.

(Pride še.)

šega, naj si napravi socijalno-demokratsko glasilo samo!

Kdo je nasprotnik napredka? Ves čas ustavnega življenja v Avstriji upravljala se je ta dežela tako srečno, da je danes — ob zatonu XIX. veka — v tej pokrajini, s kakimi nekaj nad 300.000 prebivalci, nič manje nego blizu 20.000 otrok, ki rastejo brez pouka in brez vzgoje; tako vro se je upravljala in se še upravlja ta nesrečna pokrajina, da tam doli po selih vladajo še dandanes uprav srednjeveški odnošaji, da prebivaistvo po ogromni večini nima ni najprimitivnejših pojmov o racionalnem gospodarstvu — in delajo častno izjemo le nekateri kraji ravno tistih občin, ki so v rokah Spinčevićih ljudij, torej klerikalizma; tako vro se je skrbele za blaginjo v deželi, da ista — izvzemši one dele, kjer ima izvoljena gospoda svoje interese — nima ni cest ni poti, da bi trpeče ljudstvo moglo spraviti v denar vsaj ono malo, kar je trdimi žulji in tisočermi sragami potu uprav izsililo iz kamenite zemlje; tako brižno se upravlja ta pokrajina, da ljudstvo, itak že zadolženo do grla, mora zopet in zopet iskati kredita pri — oteruhih; tako ljubeznivo se sk. bi za ljubo zdravje v tej pokrajini, da po selih nima ljudstvo niti pitne vode, ni za živino, ni za ljudi... pa kaj bi naštevati dalje?!

Sedaj pa nam odgovori čitatelj: kdo je nasprotnik napredka: ali oni, ki je upravljal nepretržno in jo upravlja še danes to pasterko med pokrajinami avstrijskimi in na katerega račun je torej zapisati vse te opisane prežalostne odnošaje, ali pa morda oni, ki z vso silo svojega duha, svoje besede in tudi osebnega poguma odpira oči širši javnosti in porablja vsako priliko, da vzbuja zanimanje in po zanimanju tudi usmiljenje za one nesrečne rojake, ki trpe na teh odnošajih na sramoto veku, katerega radi nazivljajo: vek prosvete in napredka! Še enkrat te prosimo, spoštovani čitatelj, odgovori ti na te vprašanje!

Pojmo dalje. „Svoboda“ pravi nadalje, da se tudi v Istri ne zaustavi svobodna misel. A tu moramo zopet vprašati: kdo je nasprotnik svobodni misli? Ali ni tak nasprotnik oni, ki z vsemi sredstvi, poštenimi in nepoštenimi, skuša ohraniti gospodarstvo najnasilnejše klike nad veliko večino prebivalstva, torej ohraniti strankarski absolutizem v najgršem pomenu te besede? Ali ni nasprotnik svobodne misli oni, ki brez razloga uničuje zakonito izvršene, dá, celo jednoglasne volitve, ali pa — če že ni mogel storiti tega — pomočjo najete in plačane sode, torej dejanskim nasiljem onemogočuje zastopnikom in dobrotnikom večine prebivalstva, da ne morejo izvrševati svojega mandata? Ali ni nasprotnik svobodni misli oni, ki ovira svobodno izražavanje misli, kakor se to dogaja na ostuden način v deželni zboru istrskem? Kako naj se razvija svobodna misel brez svobode govora? Ta je nasprotnik svobodne misli v Istri, a teh nasprotnikov naj socijalnodemokratsko glasilo ne išče v našem taboru, ampak nekje drugje, kjer so se z „Svobodo“ vred srdili na vseslovenski shod.

Ne, Spinčić, Laginja in tovariši niso nasprotniki svobodni misli. Saj oni so bili prvi, ki so zasadi v odnošaje istrske ostru nož brezobzirne, pravične in skrajno potrebne kritike. Nasi možje in prvaki v Istri niso zahtevali nikdar, od nikogar in nikjer, da bi se komursibodi kratila svoboda govora. V našem taboru istrskem se dolžnim spoštovanjem sluša menenje zadnjega seljaka. V našem taboru v Istri ne poznamo pregraje med razumnostvom in priprostim ljudstvom; mi ne poznamo ni privilegovanih stanov, ni privilegovanih oseb; mi ne pripoznavamo pravice do diktature nikomur: vsi so pošteni sotrudniki na pošteni stvari.

In ako v Istri do danes še ni prišla do veljave svobodna misel z neogibnim pridevkom svobode govora, krivi so na tem oni, ki iz dna svoje duše sovražijo naše možje; in ako kedaj zasije zora svobode v naši Istri, potem stopijo lahko Spinčić in tovariši ponosnim čelom pred narod svoj: naš je velik del zasluge na srečnem preobratu!

Voditeljem socialistov, zlasti pa novinarjem bi svetovali najujneje v njih lastnem interesu, da bi si objektivnim očesom ogledali stvari, o katerih hočejo pisati, da ne bodo tako neosnovano napadali mož, ki hočejo le dobro; da ne bodo metali polen pod noge možem, o katerih se sme reči polno in mirno zavestjo, da so propovedniki pravice,

svobode in jedneakega prava za vse; ki so najnesebičnejši zagovorniki vseh tlačanih; in so po takem pravi prvoboritelji za uspešno rešenje — socijalnega vprašanja!

Prihodnjič hočemo povedati, kako je „Svoboda“ nosila vodo v — morje.

Politiške vesti.

V TRSTU, dne 12. oktobra 1897.

Državni zbor. Vlada se hoče torej preskrbeti za jedno leto za slučaj, da se ne obnovi pogodba z Ogersko. Zato je predložila včeraj predlogo, s katero se podaljšujejo do 31. dec. 1898. veljava zakona o prispevkih te polovice za ukupne potrebe, potem carinarska in trgovinska zveza z Ogersko in slednjič privilegij avstro ogerske banke. Vlada je nadalje predložila zakona o transportnem davku in o prodaji sladkorja, ter zakone, ki razne takozvane kartele postavljajo pod nadzorstvo države.

Na to se je nadaljevala in zaključila — vendar jedenkrat! — razprava radi pomoči onim krajem, ki trpe bedo vsled letošnjih nezdod. Vlada predloga in vsi njeni predlogi so se izročili proračunskemu odseku. Isti pa naj bi se požuril se svojim poročilom, kajti ne treba praviti, da težko čaka oni, ki trpi lakoto.

Zatem so se vršile volitve v razne odseke. Do tu se je vedla obstrukcija skoro da pasivno, tu pa se je oglasil glasoviti Schönenerer s predlogom, naj se glasuje po imenih in sicer za vsaki odsek posebe, kar bi zahtevalo najmanj tri črt ure. Ali o čudež: predlog Schönenererjev ni bil dovoljno podprt in se vsled tega niti glasovalo ni o njem. Ni zlomka, da ne bi ta nepokorščina obstrukcijonistov razsrdila vsemožnega, ki se je navadil v zadnji čas, da se mu slepo pokori vse, kar nosi nemško srce v svojih prsih! Zakričal je jezno: Živela obstrukcija! in skupine na desnici so se smejale.

V današnji seji se je menda začela razprava o predlogu opozicije, da se nekateri členi ministerstva stavijo pod obtožbo. Ta razprava bo trajala najbrže ves ta teden.

K položaju. V splošnem razgovoru je sedaj govor načelnika katoliške ljudske stranke, barona Dipaulija. Po dunajskih poročilih posnemamo, da so se skupine na desnici nekoliko pomirile po tem govoru, kajti pričakovalo se je hujšega. Na desnici menijo, da kat. ljudska stranka ne misli vzemirjati večine, pač pa da bo neizprosno nadaljevala boj proti grofu Badeniju, in to tudi v razpravi o nagodbenem provizoriju z Ogersko.

Nemška opozicija ni zadovoljna z govorom Dipaulija, češ, da se je pokazal preveč naklenjenega Slovanom. Dipauli je rekel namreč, da proti Nemcem res ni smeti vladati, ali proti Slovanom tudi ne, sicer bi ne dosegli drugčega, nego da bi se obstrukcija preselila z leve na desno.

Parlamentarna komisija večine se je sešla včeraj po seji zbornice. O govoru barona Dipaulija se ni govorilo. Razpravljali so o vprašanju o organizacije večine, oziroma o predlogu, ki sta ga izdelala v ta namen poslanca Jaworski in Engel.

Črnogorski knez se je lotil sedaj z vso vnašo gospodarskih vprašanj domovine. V prvi vrsti je dvoje sila važnih točk v tem vprašanju, katere želi knez Nikolaj uresničiti prej ko prej. Prva točka je ustanovitev jeduega kreditnega zavoda za Črnogoro, kakoršnega baje zelo pogrešajo v Črnigori. Ustanovi se torej jedna posojilnica in hranilnica, za katero hoče vlada dati prve doneske. Druga točka pak je gradnja jedne ozkotirne železnice, ki naj bi vezala primorje z notranjimi kraji dežele. To vprašanje se vleče v Črnigori že nekaj let, a se ni moglo uresničiti radi nedostajanja sredstev. Sedaj pak se čuje, da so se nekateri milanske hiše odločile, dati črnogorski vladi posojilo od 4 milijonov frankov in sicer pod „ugodnimi pogoji“. Posojilo bi se izplačalo v dvajsetih letih, do tedaj pa bi veljali kakor garancija nekateri črnogorski državni dohodki. Ker se visoki italijanski krogi brigajo za to, je upati, da se stvar uresniči kmalu.

Knez črnogorski je dne 10. t. m. došel na Reko in od tod v Opatijo, ter se potem napotil v Italijo. Da-li je to potovanje v kaki zvezi z gospodarskimi načrti kneza Nikole, da se namreč knez

na svojem potovanju dotakne tudi Milana, ali da se podaje samo posetiti svojo hčer, prestolonaslednico italijansko, tega ne vemo. Vsakako pa so važni koraki za domovino vseh Črnogorcev, katere je naredil njihov modri in uzorni gospodar.

Kakor Slovani pa se ne moremo iznebiti neke male skrbi, da ne bi se pod tistimi „milanskimi hišami“ skrivali kaki židovski zavodi. Morda se tudi motimo. Črnogora je ostala do sedaj neomadeževana po židovskem uplivu in bi jej ne privočili takega upliva. Sicer pa se zanašamo na modrost in dalekovidnost črnogorskega kneza samega, da ne stori ničesar, kar bi utegnulo škodovati narodu in domovini.

O nemirih v Rimu. Med najnovejšimi vestmi zadnjega izdanja smo objavili poročilo iz Rima, da je vlada razpustila vsa socijalistiška društva v Rimu radi nemirov, ki so se godili. Današnja poročila pa pravijo, da je ta odredba napravila najslabši utis, kajti socialisti, kakor stranka, da niso imeli nikakor roke v teh isgredih. Splošna sodba je, da je vlada napravila veliko pogreško.

Shod „Kmetijske in vrtnarske družbe za Trst in okolico“ v Bazovici dne 10. t. m. (Zvršetak.)

Gospod dr. Pertot je v istotako izbornem govoru utemeljeval potrebo povzdige mlekarstva v gorenji okolici, to z ozirom na gospodarski napredek in večje blagostanje v družini, kakor še s posebnim ozirom na zdravstveno stanje prebivalstva.

Govornik je povdarjal važnost živinoreje v prvi vrsti na sploh; posebej pa z ozirom na mlekarstvo v gorenji okolici zaradi bližine velikega mesta Trsta, katero mesto potrebuje 8.000.000 — reci: osem milijonov litrov mleka na leto. Seveda korist iz te potrebe mleka za Trst more izvirati le iz umne živinoreje in iz pravilno urejenega mlekarstva. Tega vsega pa, žalibog, še ni v tem kraju. Mlekarstvo tukaj ne prinaša skoro nobenega dobička, marveč še škodo. Mlekarstvo v sedanji obliki proizvaja velike truda in trpljenja s tem, da morajo ženske zamujati svoj čas z donajanjem mleka v mesto in pri tem zanemarjati gospodinjstvo na domu. Pri tem ne trpi le gospodarstvo kajti gospodinja podpira tri vogle hiše, ampak tudi vzgoja in zdravje. Ako žena in mati hodi v vsakem vremenju v mesto in se vrača vsa utrajena in zmučena domov, to gotovo ni zdravo in nasledki tega se prenašajo na otroke, na vso družino, da, na ves zaroč. Vse to sili pravega človekoljuba k resnemu premišljevanju, a tega ne pomislijo ljudje sami. Zato je tudi umrljivost v gorenji okolici tako velika, kakor nikjer drugje okoli Trsta, da, celo v mestu samem ne. 40 od 1000 umrje jih v gorenji okolici in to proizvaja jedino le slabo urejeno gospodarstvo in pomanjkanje blagostanja.

Skrajni čas je torej, da se odpomore tem dvem nedostatom. To se zgodi v prvi vrsti z dobro urejenim gospodarstvom, potem s praktičnim razpečavanjem mleka. Za poslednje je treba ustanoviti mlekarške zadruge, katerih namen bo povzdigniti tako živinorejo, kakor mlekarstvo na take visoko stopinjo, da se bodo moglo obdržati nasproti vedno naraščajoči tuji konkurenci. Ako si tuji, Furlani, nabirajo premoženja z mlekarstvom v tržaški okolici in se vračajo bogati domov, zakaj pa bi si ga ne pridobil naš domači? Zakaj bi on ostajal revež in bi le trpel leto in dan za nič in zopet nič? Ako pa se ustanovijo mlekarške zadruge, hitro se pokaže blagoslov te naprave in odpre našemu okoličanu pot do boljše bodočnosti.

Utis tega govora je bil globok, vsi navzoči so izpoznali resnico govornikovih besed in poznalo se je, da je seme padlo na rodovitna tla.

Potem, ko je še gospod Hrabroslav Ražem v živahnem govoru polagal navzočim na srca, naj se oklenejo dobrega nasveta, kar bo le v njihovo korist, položil se je temelj bazoviški kmetijski podružnici s tem, da se je takoj upisalo nad 20 členov.

Razšli smo se v veselem prepričanju, da ta shod obrodi veliko in lepega sadu za gorenjo okolico, sadu, katerega bodo uživali še pozni potomci, hvaležni svojim skrbnim prednikom.

Različne vesti.

Delavska zavarovalnica za slučaj nezgode v Trstu. Komisija za volitev novega načelnikstva temu zavodu je baje že razposlala glasovnice in sicer so se to pot glasovnice razpošiljale po pošti naravnost imovnikom podjetij, ki so podvrženi zavarovanju. Vsakdo, kdor plačuje v Tržaško zavarovalnico za slučaj nezgode, naj pazi, ali je dobil glasovnico: če je ni dobil, naj jo takoj reklamuje, na vsaki način pa vsaj do 23. dne t. m. Isto tako naj vsakdo, čegar glasovnica ni pravilno narejena (n. pr. da ni postavljeno v glasovnico zavarovancev pravo število delavcev), v istem roku reklamuje na volitveni komisiji za delavske zavarovalnice za slučaj nezgode v Trstu. Če se ne ugotovi reklamacijam, naznani naj se vsaki slučaj uredništvu našega lista. Imena naših kandidatov objavimo pravočasno.

Mestni svet tržaški je imel sinoči svojo XXIII. javno sejo. Predsedoval je župan Dompiéri. Le-ta je najprvo predstavil novoizvoljena svetovalec dra. Fabianija in Aleksandra Cesare. Vspregel se je nujni predlog svet. dra. Morpurga, s katerim se dovoljuje kredit v ta namen, da bodo v mestni bolnici vedno pripravljene gorke kopelji. — Svet. Dollenz se je dotaknil nedostatka v naši okolici, ki žuga postati prava kalamiteta za naše gospodarstvo, in o katerem se je govorilo tudi na zadnjem občnem zboru naše kmetijske in vrtnarske družbe. To je popolno pomanjkanje varstva gospodarskih pridelkov na polji pred dolgimi prsti tatar.

Rečeni slovenski svetovalec je tožil v imenu posestnikov v Barkovljah, da tamošnji poljski čuvaj ni malo ne vrši svoje dolžnosti. Sploh da se poljski čuvaji po okolici nič ne brigajo za varstvo grozdja in polja, poverjenega njih nadzorstvu. Vse je prepuščeno grabežljivosti tatar, ki „delajo“ kakor se jim poljubi, ne da bi se morali bati, da jih kdo zaleti. Sosebno pa kaže čuvaj, kateremu je poverjeno nadzorstvo nad nasadi in vrti v selu samem, uprav fenomenalno brezbriznost. Mesto da bi vršil svojo dolžnost, spreha se po vasi gori in doli, kakor da je kakov posestnik, brigaje se bolj za to, kako si prežene čas, nego pa za varstvo imetja družib. Govornik je priporočal županu na korist posestnikom v Barkovljah, da malce potiplje rečenega čuvaja, ki sploh meči, da ni poljski čuvaj, ampak sluga gospoda — capoville.

Župan je obljubil, da se da obvestiti o stvari in da ukrene potrebno. Vederemo.

Preko neke uloge tvrdke Schadelock radi uravnave gradbene črte se je prešlo na dnevni red. Potem se je vsela tajna zaupna seja, v kateri so razpravljali o dobavi mesa za mesto bolnico. Svet. Rascevič je interpeloval namreč, zakaj se je dobava izročila novi zadrugi mesarjev, ne da bi se bil razpisal natečaj. Župan je odgovoril, da je rečena zadruga podala svoj ofert — ugoden za občino — z izjavo, da bi se ne udeležila natečaja. Razprave z drugimi tvrdkami pa niso obetale nikakega uspeha. Municipalna delegacija pa je storila vse potrebno, da se je zagotovila, da bodo dobavatelji vršili svojo dolžnost.

Srečni Rojan! Iz Rojana nam poročajo, da danes pride tja še eden gospod kapelan. Na tem bi se morali seveda le veseliti vsi Rojanci, ako — — — da, ako ne bi bil vmes nesrečni „ako“. Ako ne bi bil namreč novi gospod kapelan trd Italijan, imenom Vissatini. Torej ni dosti da že gosp. župnik Jurca skrbi za „italijanstvo“ Rojana: sedaj jih bodo osrečevali še socialni demokratje z blagovestjem internacionale, in slednje je prišel tja še jeden italijanski duhovnik.

Gosp. Jurca se seveda veseli od srca na došlem somišljenku. Otrokom v šoli je že pokladal na srce, da morajo spoštovati novega duhovnika. Čemu to priporočanje. Spoštovanje do duhovnika je med našim ljudstvom stvar, ki se razume morda sama ob sebi; in če morda vendar kje po okolici pogrešamo to samo ob sebi umevno stvar, tedaj je prav gotovo, da so temu krive razmere, kakoršnih si ne želi ljudstvo. Tudi zato je tako čudno to priporočanje, ker nismo čuli še nikoli, da bi bil veleč. g. Jurca priporočal ljudstvu, naj spoštuje že par let tam poslušajočega, vsega spoštovanja v polni meri vrednega gosp. kapelana. Pač pa smo čuli, kako je gosp. župnik v neki hiši vprašal: Ali boče veliko vina letos? — in

kako je, na odgovor, da ne boče dosti, pripomnil porogljivo: „Samo da bo za gosp. kapelana!“

Je že križ: starega gospoda kapelana imajo ljudje radi tudi brez priporočila gospoda Jurca! (Opomba uredništva: Rojančani naj si ne demišljajo, da so le oni tako „srečni“. Po našem menenju je le veliko večja „sreča“ to, ako dobe duhovnika Italijana — v Tomajna Krasu!)

Kopitarjeva slavnost. Urmjoči ostanki Kopitarjevi so dospeli v Ljubljano. Na to slavnost so privreli rodoljubi iz vseh strani slovenske domovine. Postajenačelnik južne železnice v Ljubljani E. Guttman, je bil toli prijazen, da je odredil, da se nese krsta iz voza skozi veliki kolodvorski uhod na cesto. Blagoslovljenje se je vršilo v prostornem uhodu, kjer so gorele vse plinove luči. Baloni Auerjevih svetilk so bili zaviti v črno tkanino, a gorele so tudi svetilke ob cesti na južni kolodvor.

Že zopet. Enkrat že čudili smo se in svoje začudenje izrazili tudi v tem listu, kako je mogoče, da včasih prihajajo laški listi do znanja o tajnostih, ki se gode v kazenskih preiskavah. V „Piccolo“ od minolega torka smo zopet zapazili dva taka slučaja. V jedni notici pripoveduje „Piccolo“, kaj in kako je ukrenil preiskovalni sodnik, c. k. dež. sodišča svetnik Petronio, v preiskavi zaradi poboja, ki se je dogodil te dni na Barrieri; v drugi notici pa vé celo natanjčno, kaj je ukazal isti preiskovalni sodnik policijskemu nadzorniku Valentiju glede tragedije, ki se je izvršila te dni v neki rodbini v Barkovljah.

Mi seveda tudi sedaj ne vemo, kako prihaja „Piccolo“ do teh poročil. Ker pa so se tudi prejšnji slični slučaji v „Piccolo“ dotikali preiskav, poverjenih istemu gosp. dež. sodišča svetniku, menili bi, da bi bilo jako umestno, ako bi rečeni gospod ukrenil energične korake, da zasledi onega, ki poroča javnim listom o njega tajnih ukrepih. Pojasnilo bi bilo potrebno tem bolj, ker dotični poročevalec laških listov zavija svoja poročila v tako obliko, kakor bi hotel vzbujati domnevanje, da se rečeni gosp. preiskovalni sodnik posebno odlikuje se svojo pridnostjo poleg drugih preiskovalnih sodnikov. Naj misli večkrat imenovani gospod na tisti poznani pregovor, ki pravi, da so najbolje tiste ženske, o katerih se najmanje govori.

Glas še o pravem času. Članku pod tem zaglavjem od danes tedna podajamo s pričujočimi vrticami nekatera pojasnila. — Sleherni tržaški Slovenec, ki hoče pristopiti „Bratovščini sv. Cirila in Metoda“ kakor pevec, naj se oglasi pri našem pevovodji v slovenski šoli pri sv. Jakobu v sredo ali v petek od 7—8. ure zvečer. — Tisti, ki imajo dobra grla, pa se izgovarjajo, da ne znajo peti, naj vedó, da tudi mi nismo znali peti, pa smo se naučili, za to imamo učitelja in pevske vaje. Njihov izgovor je torej ničev; dobre volje je treba. — Kedor misli, naj pristopi takoj, da ne zamudi pouka o poznavanju net. — Vsacemu tržaškemu Slovencu bodi dolžnost, privajati našemu zboru, ki opravlja — kakor nobeno tržaško pevsko društvo — zelo imenitno narodno delo, novih močij, kar stori s tem, da opozarja na ta poziv tiste Slovence, ki morda ne čitajo vsaki dan „Edinosti“. — Še eno! Naši časniki povdarjajo radi, da tržaško Slovenstvo leži na ramenih delavske mase. Tovariši-delavci! Pokažimo torej slovenskemu svetu, koliko zmoremo; pokažimo, da nismo samo takrat upoštevanja vredni, ko imamo svoje orodje v rokah, ampak tudi takrat, ko stojimo delujoči na polju umetnosti! Dokažimo, da je res, kar poje pesnik: „Slovenec je rad vesel. — Zakaj bi tud' ne pel? — Saj mu pesmice iz srca gredo!“

Stari pevci bratovščine.

Sedaj se tépeta, „Piccolo“ in „Indipendente“ namreč, že kak me-ec. In ko smo prečitali oba, smo čitali v „Piccolo“, da je „Piccolo“, poštenjak, v „Indipendentu“ pa, da je „Indipendente“ poštenjak. Prepir se je menda začel radi — vode, katere še nimamo. Kregati sta se začela prav za prav ne radi vode, katere še ni, ampak radi tega, kdo naj služi pri tej vodi! Radi tega prepira se je razcepil ves progressovski tabor, iz česar moramo sklepati, da so tudi ti uzor-patrijoti — krvavi za nohtom. Sedaj se tépeta med seboj, pa pride že čas, da bosta zopet zložno mahala po nas. Kako se glasi že tista nemška: Pack schlägt sich....

Organa za javno varnost — odlikovana.

Cesar je podelil nadzorniku redarjev Mihelčiču srebrni križec za zasluge s krono, in redarju Ivanu Čoku srebrni križec za zasluge. Ravnatelj policije, vladni svetnik Krištof Busich, je izročil te dni imenovanima na slovesen način podeljeni jima odlikovanji.

Umrj je v Zagrebu gospod Julij Šenoa, drugi ravnatelj I. hrvatske hranilnice in brat velikega hrvatskega pesnika in romanopisca Šenoe, v dobi 53 let. Umrli je ostavil udovo, jednega sina, dve hčerki in pet unukov. Lahka mu zemlja!

Nabor za leto 1898. Mestni magistrat objavlja, da se mladenči, rojeni v letih 1877, 1876 in 1875, ki so dolžni priti na vojaški nabor, morajo oglasiti tekom meseca novembra. In sicer: oni, ki so pristojni v Trst, na oddelku za vojaške stvari (magistrat), vsi drugi pa na anagrafičnem uradu, ulica S. Martiri št. 20. One, ki se ne zglase, ne da bi imeli za to tehtnih razlogov, zadene globa 10 do 20 gl., ali pa kazen od 1 do 20 dni zapora.

Za gospodarje. Minolo spomlad se je pojavila z nova na mnogih krajih naše dežele gosenica blede zelene barve, že davno poznana „gosenica zemljemerka“ po nemški „Geometerrape“ ter povzročila zdatno škodo — veliko tisoč goldinarjev — posebno na črešnjah. Zato mora biti slehernega skrb, da stori vse, kar možno, da se pride v okom temu izredno škodljivemu mrčesu. Naprošena so vsa županstva in tudi pojedini poljedelci, da obvestijo našo kmetijsko družbo, kjer se je pokazal ta mrčes in kakošna škoda da je povzročil. Ta mesec je prav ugodni čas za uničevanje te gosenice. Namazati je namreč debla dreves, katere je očistiti poprej popolnoma od mahu, z lepljivo snovjo (posebno za to pripravljeno) in sicer se napravi okrog debla z oestro ščetjo (krtačo) kakih 10 cm. na okolu smolnat obroč. Samice, ki ne morejo letati, se ulové, kadar lezejo po deblu, da zaležejo jajčica, na dotičnem limbastem mazilu in seveda poginejo.

Goriška c. kr. kmetijska družba daje uzorce tega sredstva za poskušnjo brezplačno. Ako bi se v tržaški okolici pokazal ta mrčes, naj kmetovalci naši družbi to naznanijo, da poskibi za jednako sredstvo.

Iz Šturij pri Ajdovščini nam pišejo: Dne 10. t. m. priredilo je tukajšnje pevsko društvo sodelovanjem Ajdovsko-šturskega tamburaškega zbora, — za tukajšnje razmere, v vsakem pogledu zares velikansko veselico, v proslavo godu Nj. Veličanstva.

Glavni moment vse veselice bili so naši vrli tamburaši, pod vodstvom jako nadarjenega g. H. Vogrica. Naši tamburaši so takrat v prvi pokazali javno, kaj vse zmore prava slovenska vstrajnost. Vsa čast jim! —

Zanimanje za ruščino. Na c. kr. javnem zavodu za orientalske jezike na Dunaju se je pred nekaj leti otvoril kurs za ruščino. Za ta kurs se e oglasile toliko število obiskovalcev, kakor za nobeden drugi jezik dosedaj. Uradnikov, častnikov, trgovcev, inženjerjev in dam ter visokošolcev različne narodnosti so tekmovali v učenju blaglasne ruščine. Pouk je brezplačen. Kurs prične z dnem 18. oktobra t. l. — Učitelj je g. prof. Murko. Želeti je, da se kurza udeleži tudi veliko število Slovencev, živečih na Dunaju.

Car Nikolaj II. o važnosti pouka. Iz Petrograda javljajo: Kó so se predlagale Nikolaju potrebne naredbe proti verskim sektam, je odgovoril mladi car: Verske zmote je možno premagati s povzdigo splošne kulture. Blodnje verskih sekt so le opomin, da treba uvesti splošno obvezo za obiskovanje šole.

Upliv sibirske železnice na civilizacijo. Iz „Triester Tagblatta“ posnemamo sledečo zanimivo črtico, katero je on posnel iz nekega lista „Prometheus“. Črtica slove: Na tej veliki še nedodelani progji so se polagoma jele razvijati razmere, podobne onim na veliki pacifiški železnici v Ameriki. Kakor Amerikanci, tako je tudi sibirske prebivalstvo, katero sluje zaradi posebne iznajdljivosti, takoj prišlo do zaključka, da jim železnica lahko koristi v marsikaterem pogledu, ne da bi ta korist stala kaj denarja. Saj ni potreba, da bi ljudje morali še potovati na oddaljene sejme in tam morali za drag denar pridobivati si stvari katerih potrebujejo. To se napravi jednostavno po receptu ameriškanskih železniških roparjev tako, da se napa-

deje vlaki na krajih, kjer morajo voziti počasi in se vsame iz njih, kar je prikladnega.

V tem tonu govori črtica dalje in destavlja, da so sibirski prebivalci istotako postali roparji, kakor Amerikanci. — Nam se zdi stvar vendar malce neverjetna, zlasti, ako se nanaša to poročilo samo na prebivalce ruske narodnosti in morda ne tudi na različne v Sibiriji nahajajoče se tuje in „Tagblattovo“ poročilo diši prav malce po germanški zavisti zaradi tega ogromnega slovanskega podjetja. Vsa notica je pisana tako nekako v duhu zavisti in „von oben herab“, kakor je to že sploh navada pri Nemcih, kadar govorijo o slovanskem napredku. Mi menimo le, da bode sirska železnica na civilizacijo uplivala bolj v blagem, nego pa v slabem smislu. Rekli smo.

Podporne društvo za slovenske visokošolce na Dunaju prejelo je letos še sledeče darove: (Zvršetek). — Iz Motnika: Dobrotnik, ime nečitljivo 50 nč. — Iz Novega mesta: g. Dr. Albin Poznik c. kr. notar 2 gl., g. Dr. Travner 5 gl., g. Hermina Seidl 1 gl. 50 nč. — Iz Plovdiva: g. Ant. Bezenšek kn. bolg. prof. 2 gl. — Iz Podgrada: g. Dr. Tomo Bilek zdravnik 3 gl. — Iz Radgone: g. N. Wannous trgovec 3 gl. — Iz Slov. Goric: Vč. g. Frano Zmazek župnik 1 gl. — Iz Šmarij: g. Dr. Franc Jurtela odvetnik, deželni poslanec župan 5 gl. — Iz Trate: Vč. g. Fran Petrovič župnik 1 gl. 50 nč. — Iz Trsta: g. Anton Klodič pl. Sabladski c. kr. šolski nadzornik 3 gl. — Iz Velikovca: Vč. g. Jan. Wieser dekan 2 gl. — Iz Vrem: Vč. g. Jan. Škerjanec župnik 2 gl.

Izkrena zahvala za toliko blagih darov, posebno zahvalo društvenim poverjenikom gg. Fr. Dolencu v Mariboru, Dr. Jos. Kolšek v Laškem trgu in Dr. And. Mihaliču v Ljutomeru. Nadaljne darove hvaležno sprejema vč. g. Fran Jančar monsignor, papeški častni komornik, župnik nemškega viteškega reda. Dunaj I. Singerstrasse št. 7.

Povsod klerikalci. Francoski ministerski predsednik Méline je imel dne 10. t. m. v Rimemontu na Francozskem programatiški govor, v katerem je zavračal očitjanje, da je republikanska stranka razkrojena v dva tabora in da ista za to razkrojenje proglašajo odgovorne radikalce. Proti socializmom obrnen je zavrnil istih očitjanja, da je republikanska stranka klerikalna itd. To je zares zabavno, kako socialisti delajo tudi svoje posebne klerikalce povsod ondi, kjer jih ni! Socialisti bi res ne mogli hraniti svoje političke ekzistencije, ako bi se ne mogli drgniti ob „klerikalce“!

Ozdravljenje slepote z X žarki. Novojoški list „Sun“ poroča: Očesni zdravnik v Havani, dr. Astudillo, je napravil na nekem slepem siromaku poskuse z Röntgenovimi žarki, ki so se mu obnesli nenavadno dobro. Vspeli teh poskusov je bil tolik, da je siromak v nekaterih tednih že zamogel videti posamične dele aparata, in v teku nekaterih nadaljnjih tednov je že izpregledal toliko, da je razločno videl vse stvari v zdravnikovem opazovališču. Dr. Astudillo hoče objaviti v posebni brošuri metodo svojega opazovanja.

Jeden, ki žre mačke. Italijanom, kakor se čuje, je baje vsako meso dobro, konjsko, oslovo o, pasje, da, celo podganje. Neka delikatosa pa jim je menda — maček, radi tega jim Nemci menda pravijo „Katzmacher“. Tacega „Katzmacherja“ se je pokazal v Zagrebu neki brusac, po imenu Leonardo Pelizzotti, ki je v neki gostilni vprico gostov zadavil domačo mačko, da bi si jo potem priredil za večerjo. A gostje so se razsrdili nad Talijanom in poklicali so stražnika, ki je odgnal brusaca na policijo. Ta pa je mačko vrgel proč medpotoma.

„O te ženske!“

Večkrat se mi je dogodilo, da se mi je v družbi nekako očitajoče, zajedno pa z zlobnim veseljem zatrjevalo:

„Ljubljanski Zvon“ propada! — prav kakor bi bil posameznik, ker je slučajno skromen so-trudnik lista, odgovoren za njegovo kakovost. Vselej me je ugrelo tako neutemeljeno govoričenje in dobro vedé, da z apodiktičnim prigovorom: „ni res; „Zvon“ ne propada“, ničesar ne dosežem, spustil sem se kar „in medias res“, češ: ker ne vidite pod naslovi več starih imen: Kersnik, Tavčar, Mencinger, Detela, Koder,

Pajkovka in Stritar, Gregorčič itd., zato, trdite, da literatura propada. Čudna logika! Ali naša literatura res propada? — Ne, in stokrat ne! Pred kratkim mi je jako izobrazena slovenska dama v kupeju dejala celo, da smo naredili v literaturi prevelik skok naprej! Torej vendar naprej! To je seveda zopet drugo vprašanje, ali je bil korak prevelik ali ne, glavno je, da napredujemo!

Poglejmo naše pesništvo! Kdo je pesnikoval pri nas v dobi „Ljubljanskega Zvona“ — dalje, nazaj ne posezam —: Stritar, Gregorčič, Gestrin, Cimperman, Funtek in nekaj lirikev „minorum gentium“ — Aškerc namenoma ne štejem med stare. Res, vsa čast jim, a vsi ti so malodane umolknili, in na njihovo mesto so stopili drugi, katerih se nam ni treba sramovati, s katerimi se bodemo v svetovnem slovstvu morda lahko bolj ponašali, nego našimi starimi. Na čelu jim je naš genijalni A. Aškerc, ki se mi zdi kakor trdna skala, ob katero pluskajo brezvsespšno razburkani valovi nasprotstva, on pa stoji neomajan ter kipi in se vzpenja vedno višje in višje v svojih mislih in idejah! Za njim pa koraka celo krdelec mladih nadarjenih poetov: Aleksandrov, Borut, Deksov, Mihajlov, Nikolajev, Saveljev, Radič, Zori. dr. in njim ob strani je postavilo naše vrlo napredujoče ženstvo svoje zastopnice: Vido in Kristino. „Vsi ti pričajo, kakor pravi Aškerc, na glas, da vir slovenske poezije še ni usahnil“. Da, jaz bi trdil celo — vsaj meni se tako zdi, — da veje v proizvodnih zadnjih pristnejša, svežejša poezija, in da je tudi način izražanja mnogo šnejši, nežnejši nego pri prvih! (Pride še.)

Najnovejše vesti.

Dunaj 18. (Poslanska zbornica). Podpredsednik A. Brahamovič prečita dopis poslanca Iro, v katerem ta izjavlja, da odlaga svoj mandat zaradi strankarskega postopanja odseka, ki se je bil sešel, da mu izreče grajo. Poslanec Schönener zahteva štiritedenski dopust, katerega mu je zbornica dovolila ob splošni veselosti.

O čitanju došlih spisov predlaga poslanec Glöckner, da se doslovno prečitajo neke peticije proti jezikovnim naredbam in zahteva glasovanje po imenih o tem. Ta predlog je bil dovoljno podprt. O glasovanju po imenih se je vsprejel predlog 189 proti 2 glasom. Isto je predlagal poslanec Röhling o nadaljnjih sličnih peticijah. Seja traja dalje.

Krems 13. Na dopolnilni volitvi za državni zbor je bil izvoljen Riether mesto odstopivšega poslanca Verganija. Vergani, ki je zopet kandidiral, je ostal v manjšini.

Madrid 13. Kraljica regentinja je vsprejela ameriškega poslanika Woodforda. Vsprejem je bil jako prišernega značaja.

Trgovinske brzojavke in vsti.
Slatkosta. Pšenica za jesen 12.23 12.27 Pšenica za spomlad 11.83 do 11.84 Oves za jesen 6.05 6.10 —
Ri za jesen 8.50 8.55 Koraza za oktober 1897. 4.45 4.50
Pšenica nova od 78 kil. f. 12.95 — 12.40 od 79 kilo
12.65 12.50 od 80 kil. f. 12.50 — 12.55, od 81. kil. f. 12.55
12.80, od 82 kil. for. 12.65 12.70. — — — — — 6.30 9 —
proso 6.10 6.35
Pšenica: Ponudbe, in povpraševanje obilo. Pro-
daja 20000 mt. st. po 5 nč. dražje. Vreme: lepo.

raga. Neradmirani sladkor for. 11.75 do 11.77 1/2. Za notranji trgovini: Centrifugal f. 36.25 Concasse f. 37 Cetrvni f. 37.25 v glavah f. 38.25 38.50
Kava. Kava Santos good average za oktr. 42. — za februar 42.75
Santos good average za oktober —, za december 35. — za marc 35.75. za maj 36. —, mimo.

Dunajska borza 13. oktobra 1897

	včeraj	danes
Državni dolg v papirju	101.95	102.05
v srebru	102.15	102.20
Avstrijska renta v zlatu	123.55	123.35
v kronah	101.95	101.90
Kreditno akcije	350.30	350.50
London 10 Let.	119.70	119.70
Napoleoni	9.52 1/2	9.52 1/2
20 mark	11.75	11.75
100 itali.	45.10	45.10

Izložba pohištva in tapetarij
z Dunaja in iz Trsta
od **ANGELA DELPIN**
Via Torrente 32, l. n. nasproti gledališću Armonia
Jedini kraj, kjer se dobiva zares dobro pohištvo. Fina oprava in spalnice od 235 gl. naprej. —
Oprave za jedilnice od 166 gl. do 260 gl., vsakovrstne solidne mobilije za vsaki stan. Sobe od 186 do 160 gl. Radi neznatnih stroškov najemnine in drugega, so prave konkurenčne cene. To dokazuje velika razprodaja.
Vsak, ki se ženi, naj si ogleda.

Zobobol olajšujejo
zobne kapljice lekarja Piccolija v Ljublan
(Dunajska cesta)
katere so bile odlikovane z Najvišjim priznanjem Nj. c. in k.
Vis. prejasne gospe prestolonaslednice-udove nadvojvodinje
Stefanije
Steklenica velja 20 kr.

Zbirka A. Ullmann, Monakovo.
Orožje, posebno lovsko orožje in priprave.
Dražba v Monakovem
v dvorani „Oberlichtsale“ Theatinerstr. 15
v ponedeljek dne 25. oktobra,
dopoldan ob 10. uri, popoldan ob 3. uri.
Cena ilustrovanega kataloga se štirimi slikami v svetlotisku in podobami teksta M. 2 — Mali katalog z samimi podobami teksta, brezplačen.
Natančnejša pojasnila daje
Hugo Helbing
Monakovo.
Pisarna (naalov za pisma) Christofstr. 2.

Udano podpisani usojam si tem potom naznaniti, da sem zapričel v Trstu

spedijski in komisijski posel.

Pri spedicijah bode mi glavni smoter, da jih izvedem točno in cenó.

Narocene komisije skrbel bodem da izvršim tako, da si pridobim popolno zaupanje. Sprejemam tudi naročbe od samo 5 kgr. in več za vsakovrstno blago.

Tudi se bodem pečal z razprodavanjem zunanjih raznih pridelkov na tržaškem tržišču. Nadejaje se, da se me sorojaki domislijo, ostajam odličnim spoštovanjem udani

Josip Štoka
v Trstu via Valdirivo št. 17. v Trstu.

Utemeljeno leta 1859.
Trgovina z vinom
na drobno in na debelo
Tvrde Frane Radič-a
v Bolu, v Dalmaciji,
priporoča svojo odlikovano zalogo naravnega vina črnega in rudečega (šiler). Grozdje trga v svojih vinogradih, tlači isto največo opreznostjo ter pripravlja po najracionalnejši metodi moderne enologije. Naročbe vsprejemajo se od 30 litrov naprej proti gotovini franke Bol. Sodi se morajo vračati na troške stranke.
Uzori na zahtevo franco.

Svečar v **J. KOPAČ** Solkanska cesta št. 9.
priporoča velečastitemu svečinstvu, cerkvenim upravam, ter slavnemu občinstvu pristno

Voščene sveče
kilogram po 2 gl. 45 nč
Ha so one sveče, koje nosijo pretokolirano tvornično znamko, nepokvarjene, jamčim se svoto 1000 kron.
Sveče slebeje vrste za pogrebe in postransko razsvetljava cerkva dobivaje se po jako nizkih cenah.
Prodajem tudi tamijan za cerkve:
Lacrima najfiniji kigr. po gl. 1.20
 običajni „ „ „ 1. —
Granis „ „ „ —.60
Blago pošilja se na vse strani avstro-ogerske me-rhije poštnine prosto.

Mehanična delavnica
ustanovljena leta 1869
Petra Braido in sina
prevzema poprave šivalnih strojev in koles in vseh mehaničnih del. Dela izvršuje najnatančneje in po najnižjih cenah. Prodaja tudi kolesa nova in obrabljena kakor tudi šivalne stroje. Abonement za hranitev koles po 2 gl. na mesec.
Ulica Donota št. 9.